

R A P O R T
privind utilizarea fondului rutier în anul 2015

Monitorul Oficial nr.114-122/700 din 29.04.2016

* * *

Fondul rutier a fost constituit în scopul asigurării finanțării activităților din domeniul drumurilor ce se referă la întreținerea și repararea drumurilor publice din Republica Moldova. Lista drumurilor publice a fost aprobată prin [Hotărîrea Guvernului nr.1323 din 29 decembrie 2000](#). „Cu privire la aprobarea listelor drumurilor publice naționale și locale (județene)”

Rețeaua drumurilor publice

Din lungimea totală a drumurilor publice (inclusiv Transnistria) 10573 km Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” gestionează 9373 km, din care 3339 km – drumuri naționale și 6034 km – drumuri locale.

Structura rețelei drumurilor publice la situația din 01.01.2016 este prezentată în tabelul 1 și figura 1.

Tabelul 1

Tipul îmbrăcăminteii		Total drumuri publice	Naționale		Locale	
			total	inclusiv		
				magistrale		republicane
Lungimea totală, km		9373	3339	820	2519	6034
din care:						
Îmbrăcămintă modernizată	km	5453	2973	799	2174	2480
	%	58,2	89	97,4	86,1	41,1
Îmbrăcămintă bituminoasă ușoară	km	460	117	18	99	343
	%	4,9	3,5	2,2	4,0	5,7
Drumuri pietruite	km	2966	249	3	246	2717
	%	31,6	7,5	0,4	9,9	45,0
Drumuri din pământ	km	494	-	-	-	494
	%	5,3	-	-	-	8,2

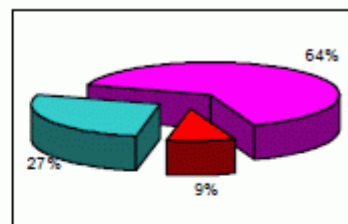
Lungimea totală a drumurilor naționale de **3339** km, reprezintă 35,6% din lungimea totală a drumurilor publice, și constituie rețeaua de bază a țării.

Figura 1

Rețeaua drumurilor publice administrate de ASD

la starea din 1 ianuarie 2016

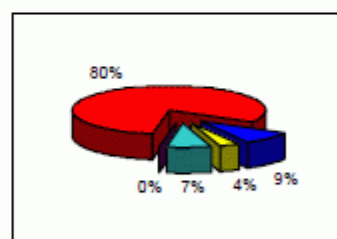
Drumuri publice	
inclusiv :	
naționale magistrale	820 km
naționale republicane	2519 km
locale	6034 km
Total :	9373 km

Tipuri de îmbrăcămînți pe drumurile publice

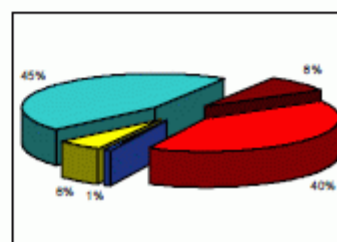
naționale

moderni zate	beton asfaltic	2686 km
	beton de ciment	287 km
	bituminoase ușoare	117 km
	pietruiri	249 km
	pămînt	km
	Total :	3339 km

locale

moderni zate	beton asfaltic	2438 km
	beton de ciment	42 km
	bituminoase ușoare	343 km
	pietruiri	2717 km
	pămînt	494 km
	Total :	6034 km

Finanțarea activităților de întreținere și reparație a drumurilor.

Conform [Legii bugetului de stat pentru anul 2015 nr.72 din 12 aprilie 2015](#), cu modificările și completările ulterioare, volumul fondului rutier a fost stabilit în mărime de 1038,548 milioane lei. Efectiv pe parcursul anului 2015 în fondul rutier s-au acumulat în total 1542,559 milioane lei, sau 149% față de volumul planificat.

În conformitate cu Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier în anul 2015, aprobat prin [Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.235 din 06.05.2015](#), cu modificarea ulterioară prin [Hotărîrea Guvernului nr.897 din 30.12.2015](#) cheltuielile totale pentru lucrările de reparație și întreținere a drumurilor publice au fost stabilite în volum de 1038,249 milioane lei.

Volumul acumulărilor pe fiecare sursă a fondului rutier este prezentat în tabelul 2.

Tabelul 2

mil.lei

Denumirea surselor	Volumul acumulărilor
<i>Din contul accizelor la benzină și motorină (80%)</i>	1128,963
<i>Din contul accizelor la produsele altele decît benzina și motorina (80%)</i>	0,329
Încasările în fondul rutier din taxe, total	413,267
- Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către	3,056

autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova	
- Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova	292,844
- Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele ale căror masa totală, sarcina masică pe osie sau a căror gabarite depășesc limitele admise	6,760
- Taxa de eliberare a autorizațiilor pentru transporturi rutiere internaționale	12,592
- Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj	0,242
- Taxa pentru comercializarea gazelor naturale destinate utilizării în calitate de carburanți pentru unitățile de transport auto	7,284
- Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare	0,245
- Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere	0,728
- Vinieta	89,435
Amenzi pentru nerespectarea regulilor transportului de călători	0,082

Datele generale privind valorificarea mijloacelor destinate reparației și întreținerii drumurilor publice în anul 2015, finanțate din Fondul Rutier sunt prezentate în tabelul 3.

Tabelul 3

mil.lei

Nr.	Denumirea lucrărilor	Programat conform HG RM nr.235 din 06.05.2015	Modificat conform HG RM nr.897 din 30.12.2015	Valorificat	%
I	Lucrări de întreținere și reparație a drumurilor publice	1071,748	911,232	911,232	100
1	Întreținerea drumurilor publice	1036,768	864,152	864,157	100
2	Lucrările de proiectare și alocare a terenurilor	15	29,1	29,099	100
3	Procurarea de mașini, autospeciale și utilaje pentru întreținerea și administrarea drumurilor	19,98	17,98	17,976	100
II	Lucrări de întreținere și reparație a căilor de acces la instituțiile de menire social-culturală din intravilanul localităților	452,00	127,316	127,017	99,7
	Total	1523,748	1038,548	1038,249	100

Repartizarea mijloacelor fondului rutier pe capitole de cheltuieli precum și utilizarea mijloacelor alocate este prezentat în tabelul 4.

Tabelul 4

Articolul de cheltuieli	Volumul de mijloace planificat, mil.lei			Valorificat, mil.lei		
	Total	inclusiv pentru drumurile		Total	inclusiv pentru drumurile	
		naționale	locale		naționale	locale
1	2	3	4	5	6	7
Total	1038,548	570,345	467,703	1038,249	552,277	485,972
Total I	911,232	570,345	340,387	911,232	552,777	358,955
I Întreținerea drumurilor – total	864,152	531,765	332,387	864,157	514,119	350,038

	inclusiv:						
1.	întreținerea de rutină a drumurilor (plombarea gropilor, profilarea părții carosabile cu adaos de material, întreținerea terasamentului și sistemelor de evacuare a apelor, întreținerea lucrărilor de artă, lucrări neprevăzute: în caz de inundații, cu spălarea terasamentului și distrugerea podurilor, alunecări de teren etc.);	330,736	186,379	144,357	334,957	189,817	145,140
	întreținerea periodică și reparații curente – total (conform anexei nr.1);	412,246	246,881	165,365	412,377	229,816	182,561
	lucrări pentru asigurarea securității circulației rutiere (marcajul părții carosabile, parapetul metalic, înlocuirea și reparația indicatoarelor de circulație);	62,500	53,500	9,000	59,987	51,001	8,986
	întreținerea drumurilor pe timp de iarnă (dezzăpezirea, combaterea poleiului);	38,000	28,500	9,500	37,261	28,086	9,175
	crearea de spații verzi în zonele de protecție a drumurilor (plantarea arborilor și arbuștilor și întreținerea lor);	0,570	0,405	0,165	0,568	0,404	0,164
	evidența tehnică a drumurilor și implementarea sistemului de optimizare a lucrărilor de reparație și întreținere a lor;	1,800	1,800	0,000	1,800	1,800	0,000
	elaborarea documentelor normative, dezvoltarea bazei informaționale și colaborarea internațională;	2,300	2,300	0,000	2,300	2,300	0,000
	administrarea drumurilor publice;	16,000	12,000	4,000	14,907	10,895	4,012
2.	Executarea lucrărilor de proiectare, evaluare a drumurilor și procurare a terenurilor	29,100	20,600	8,500	29,099	20,182	8,917
3.	Procurarea de mașini și utilaje pentru întreținerea și administrarea drumurilor, inclusiv procurarea a 12 autospeciale pentru dezzăpezirea drumurilor pe timp de iarnă	17,980	17,980	0,000	17,976	17,976	0,000
II.	Lucrări de întreținere și reparație a căilor de acces la instituțiile de menire social-culturală din intravilanul localităților	127,316	0,000	127,316	127,017	0,000	127,017

Activitatea de întreținere și reparație a drumurilor finanțată de fondul rutier

Pe parcursul anului s-a efectuat supravegherea continuă a rețelei de drumuri publice naționale și locale, cu luarea de măsuri de întreținere curentă și periodică la momentul și locul potrivit, asigurând astfel ca costurile înglobate să fie minime. Întreținerea curentă a fost orientată spre conservarea stării tehnice a drumurilor, cu asigurarea circulației continue a mijloacelor de transport rutier.

În cadrul întreținerii curente au fost efectuate următoarele tipuri de lucrări:

- întreținerea zonei și platformei drumului (pe măsura necesității) prin curățarea de noroi adus de vehicule de pe drumurile laterale și de materialele aduse de viituri; cosirea vegetației ierboase în zona drumului (acostamente, șanțuri, taluzuri, banda mediană), tăierea buruienilor, a lăstărișului, a drajonilor și mărăcinilor, curățarea plantației de ramuri uscate;

- aducerea la profil acostamentelor (profilarea acostamentelor pe o lungime de **27767 km**);

- asigurarea scurgerii apelor prin curățarea și desfundarea șanțurilor, rigolelor, podețelor (restabilirea sistemului de evacuare a apelor pluviale pe o lungime de **425 km**, reparația a 4 poduri cu costul lucrărilor de **10557,5 mii lei**);

- întreținerea mijloacelor pentru siguranța circulației rutiere și de informare prin îndreptarea, spălarea și revopsirea indicatoarelor de circulație, a stâlpilor și a altor mijloace de dirijare a circulației, recondiționarea tablelor indicatoare, inclusiv pentru semnalizarea zonelor de lucru și a sectoarelor cu pericol pentru circulație, a portalelor podețelor;

- întreținerea îmbrăcăminților rutiere cu: plombarea gropilor (**409,4 mii m²**), colmatarea fisurilor și crăpăturilor, așternerea de nisip sau criblura pe suprafețe cu bitum în exces sau șlefuite, eliminarea fenomenelor de pompaj;

- întreținerea drumurilor pietruite (reparația drumurilor pietruite fără adaos de material pietros **23,7 km/152 mii m²**; profilarea drumurilor pietruite – **13660 km**) etc.

Totodată, în cadrul întreținerii periodice, ținând cont de mijloacele financiare disponibile, politica tehnică a Î.S. “Administrația de Stat a Drumurilor” a fost îndreptată spre adaptarea patrimoniului rutier de stat la condițiile cerute de evoluția traficului și de acțiunea ce o pot avea factorii atmosferici, prin executarea la momentul optim a lucrărilor de tip ușor: tratamente bituminoase, straturi de ranforsare din beton asfaltic, straturi suplimentare de tip macadam, scarificarea îmbrăcămintei din piatră spartă cu profilarea ulterioară cu adaos de material pietros.

Volumul fizic realizat la lucrările menționate constituie:

Nr. d/o	Tipul lucrărilor	U.M.	Executat în anul 2015		
			Total	Inclusiv:	
				Drumuri naționale	Drumuri locale
	Total general, inclusiv:	km	398,73	250,93	147,80
1.	Aplicarea straturilor de egalizare	km	64,36	44,79	19,57
2.	Aplicarea straturilor noi din beton asfaltic	km	32,02	15,22	16,80
3.	Restabilirea îmbrăcămintei rutiere din pietriș	km	59,29	7,90	51,39
4.	Profilare îmbrăcămintei rutiere din pietriș cu adaos de material pietros	km	50,14	5,00	45,14
5.	Tratament bituminos	km	192,93	178,03	14,90

Total pentru lucrările de întreținere și reparație a îmbrăcăminților din beton asfaltic au fost utilizate mixturi asfaltice în volum de 150,938 mii tone, inclusiv la drumurile naționale – 90,429 mii tone și la drumurile locale – 60,509 mii tone.

Asigurarea securității circulației rutiere

Dintre toate modurile de transport, cel rutier este cel mai periculos, producând cele mai multe pierderi, atât în costuri umane cât și materiale. Din aceste considerente în anul de raportare măsurile de asigurare a securității circulației rutiere au avut o prioritate meritată.

Întru realizarea prevederilor Programului național privind securitatea circulației rutiere, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.1214 din 27.12.2010](#), în programele anuale de reparație și întreținere a drumurilor sînt stabilite cheltuieli ce țin nemijlocit de asigurarea siguranței circulației rutiere. Astfel în Programul pentru anul 2015 această sumă a constituit 62,50 milioane lei.

Din contul acestor mijloace în vederea îmbunătățirii orientării participanților la trafic și informării lor despre condițiile de circulație pe drumurile publice au fost instalate 10953 indicatoare rutiere noi, inclusiv:

pe drumurile naționale ..... 6585 buc.

pe drumurile locale ..... 4368 buc.

Pentru îmbunătățirea orientării participanților la trafic și sporirea siguranței circulației rutiere au fost instalați **14526 stîlpi de ghidare** cu dispozitive reflectorizante, inclusiv:

• pe drumurile **naționale – 11703 buc.**

• pe drumurile **locale – 2823 buc.**

Pentru o siguranța mai sporită, reducerea gravității accidentelor, evitarea derapării mijloacelor de transport de pe carosabil, direcționarea traficului rutier în anul 2015 a fost instalat **parapet metalic** pe o lungime de **14,3 km** cu costul total – **12,9 mil.lei.**

De asemenea, la capitolul siguranța circulației rutiere au fost aplicate **marcaje** longitudinale pe o lungime de **1213,82 km.l.** în sumă de **20510,332 mii lei**, inclusiv:

pe drumurile **naționale ..... 1204,82 km;**

pe drumurile **locale..... 9,0 km**

Totodată în anul de raportare au fost aplicate **1263 marcaje pentru traversarea pietonilor** cu o suprafață de **16058,5 m²** în sumă de **1364,97 mii lei**, instalate indicatoare rutiere de tip standard 5.50.3; 5.50.4; 1.20 “trecere pentru pietoni”; 1.21 “Copii”.

Pe parcursul anului 2015 au fost executate lucrări de reparație curentă și întreținere pe toate traseele de transportare a elevilor (actualizate de către Ministerul Educației) în volum de 28309 mii lei.

Pe rețeaua drumurilor publice au fost montate **84 autopavilioane** pentru pasageri.

Odată cu venirea sezonului rece al anului, au fost întreprinse măsuri pentru instalarea indicatoarelor cu tematica de iarnă pe 1537 sectoare de drum periculoase. De asemenea, pe aceste sectoare a fost depozitat antiderapant.

Pentru întreținerea drumurilor în perioada de iarnă a anului 2015 au fost utilizate 33,745 mii tone de material antiderapant.

În zona de protecție a drumurilor publice au fost sădiți 8235 arbori, inclusiv pe drumurile naționale – 4785 și pe drumurile locale – 3450.

În anul 2015 au fost defrișați 5095 copaci uscați și deteriorați cu volumul masei lemnoase de 6938 m³.

Elaborarea documentației de proiect și deviz

Pentru asigurarea obiectelor Programului lucrărilor de reparație și întreținere a drumurilor publice pe anul 2015 cu documentație de proiect și deviz au fost valorificate 29,099 mil. lei, inclusiv evaluarea drumurilor și procurarea terenurilor în sumă de 8,528 mil.lei.

A fost elaborată documentația de proiect și deviz pentru 79 obiecte de reparație.

O parte din aceste proiecte au fost elaborate de către serviciul proiectări și devize din cadrul Î.S. “Administrația de Stat a Drumurilor”.

Procurarea de mașini, autospeciale și utilaje pentru întreținerea și administrarea drumurilor

Întru renovarea parcului de automobile au fost procurate 12 autospeciale pentru dezăpezirea drumurilor pe timp de iarnă (pluguri pentru zăpadă cu melci rotativi CIIP-1 modifi cația 001 CA-02, șasiu Ural 4320).

Pentru procurarea plugurilor pentru zăpadă în anul 2015 au fost utilizate mijloace din fondul rutier în volum de 17976 mii lei.

Supravegherea tehnică a lucrărilor

Ca deținătoare a titlului de beneficiar, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” trebuie să asigure o întreținere calitativă a rețelei de drumuri publice, aflate în gestiunea economică. Întru realizarea acestei funcții, în cadrul întreprinderii activează serviciul supraveghere tehnică a lucrărilor.

Pentru testarea tehnică instrumentală a lucrărilor și a materialelor de construcție Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” dispune de laborator de încercări acreditat în Sistemul Național de Acreditare al Republicii Moldova, dotat cu utilaj necesar pentru executarea complexului deplin a lucrărilor de încercări.

În anul 2015 au executat 4322 încercări de laborator, dintre care 380 probe de materiale rutiere. De asemenea, au fost proiectate 4 compoziții de mixturi asfaltice.

Calitate și eficacitate

O caracteristică funcțională a drumurilor (starea tehnică) este planeitatea suprafeței de rulare exprimată prin indicele internațional IRI, m/km. Planeitatea suprafeței de rulare influențează direct majorarea sau reducerea cheltuielilor operaționale de transportare a mărfurilor și pasagerilor, precum și confortul circulației rutiere. Totodată, acest indice este folosit la aprecierea eficacității utilizării mijloacelor fondului rutier.

Conform rezultatelor măsurărilor instrumentale efectuate în anul 2015, starea tehnică a rețelei drumurilor (indicele mediu internațional al planeității IRI) s-a îmbunătățit față de anul 2014.

Situația comparativă față de anii precedenți (anii în care au fost efectuate măsurările anterioare) este prezentată în figura 2.

Figura 2

